

Het optimaal bemesten van sportvelden is belangrijk, maar niet gemakkelijk. Er zijn vele factoren die het uiteindelijke resultaat van bemesting beïnvloeden. Aan de hand van "tien vuistregels voor de bemesting van sportvelden" komt bemesting van "ongrijpbaar" weer een stapje dichterbij maatwerk.

Auteur: Eric Bals

Tien belangrijke vuistregels rondom de bemesting van sportvelden

1. Bepaal de behoefte aan meststoffen op basis van een recente Spurwaybodemanalyse
2. Strooi fosfaat enkel in het voorjaar of bij de doorzaai/herinzaai
3. Streef voor stikstof een constant, niet te hoog, stikstofaanbod na gedurende de hele groeiperiode
4. Houd rekening met stikstof (en kali) uitspoeling bij extreme regenval
5. Benut de synergie tussen de elementen door wanneer het bij de behoefte past samengestelde meststoffen te gebruiken in plaats van enkelvoudige
6. Kies de juiste meststoffen, er zijn veel verschillende stikstof-, fosfaat- en kalivormen en niet allemaal even geschikt voor uw sportveld
7. Zorg voor een goede pH van het veld, niet te laag maar ook zeker niet te hoog. Een juiste inzet van kalk of verzurende meststoffen biedt soelaas
8. Onderhoudsbekalking kan het beste in de herfst/winter worden toegepast
9. Strooi stikstof en kalimestoffen op een droog veld, of kort voor een (be)regen(ing)bui. Eventueel stof of gebroken korrels kunnen aan nat gras blijven plakken en vervolgens bladverbranding veroorzaken
10. Zorg voor een nauwkeurig afgestelde kunstmeststrooier

Gras heeft vele nutriënten nodig voor een goede/gezonde groei. De behoefte is echter niet voor alle elementen gelijk. Om gras de gelegenheid te geven de juiste voedingsstoffen in de juiste verhouding op te nemen dient de bodem in balans te zijn. Om vast te stellen of er een tekort aan voedingsstoffen dreigt dient de bodem te worden geanalyseerd. Met een analyse in de hand kan precies worden aangegeven waar de schoen wringt en kan maatwerk in de bemesting worden geleverd. Bij bemesten zonder een goede uitgangssituatie in beeld te hebben bestaat de kans dat de verhouding tussen elementen verstoord raakt. Hierdoor kunnen zelfs

verstoringen van de groei ontstaan. Bij een onevenwichtig aanbod van voedingsstoffen is gras veel gevoeliger voor schimmelaantastingen e.d. Met een "Spurway-Excellent Sportveld" bodemanalyse komt de voedingstoestand goed in beeld.

Een bodemanalysemethode voor sportvelden dient namelijk dat deel van de voedingsstoffen aan te tonen die voor het gras opneembaar zijn. Graswortels scheiden zuren af bij de wortelpunten waardoor voeding gemakkelijker opneembaar is.. Door bij de spurwayanalyse gebruik te maken van een licht zure extractie vloeistof worden zowel opgeloste voedings-

stoffen als dat deel van de elementen, dat zodanig gebonden is dat het beschikbaar kan komen, gemeten. Daarom is dit bij voorkeur de basis voor een goed bemestingsadvies.

Sommige elementen zijn zeer mobiel en zullen al bij weinig neerslag oplossen en voor de wortels opneembaar worden. Andere elementen lossen slecht op, zijn weinig mobiel of worden met name in een bepaalde fase in het groeiseizoen opgenomen. Zo'n element is fosfaat. Met name in het voorjaar, als veel nieuwe wortels worden gevormd, is de behoefte aan fosfaat groot. Ook bij doorzaai/herinzaai zal gras een hogere P-behoefte hebben. Omdat de mobiliteit van fosfaat slecht is moet aan het toedieningsmoment extra aandacht worden besteed. Op een bestaande grasmat is toediening in het voorjaar het beste. Bij herinzaai komt fosfaat het beste tot zijn recht als het door het zaaibed is gewerkt.

De beste speelomstandigheden op sportvelden ontstaan bij een rustige constante groei van het

gras. Pieken in de groei veroorzaken slapper gras met meer betredingsschade. De groeireactie van het gras is het grootst na het strooien van stikstof, bij fosfaat en kali is deze reactie te verwaarlozen. Bij de inzet van snel werkende stikstofmeststoffen (zoals KAS) kan dit alleen worden voorkomen door vaak kleine giften toe te dienen. Hierdoor neemt feitelijk enkel de hoogte van de piek af, maar het blijft wel een verzameling piekjes. Beter is het om een lang werkende stikstofmeststof te gebruiken.

Afhankelijk van het werkingsprincipe kunnen deze meststoffen bijzonder geschikt zijn voor toepassing op sportvelden. Afgelopen groeiseizoen, dat gekenmerkt werd door extremen, bleek wederom dat de meststoffen die werken volgens de gefasseeerde stikstof afgifte (o.a. Nutrigrow) het meest betrouwbaar zijn. Voor een continue groei is een continue beschikbaarheid van stikstof van essentieel belang. In Nutrigrow zijn verschillende vormen van stikstof aanwezig. Ammoniumstikstof zorgt ervoor dat enkele

dagen na het strooien reeds een groei- en kleureffect zichtbaar is. De meer complexe stikstofmolecuul methyleenureum moet eerst in de bodem worden omgezet tot ammonium alvorens het door het gras opgenomen kan worden. Het release mechanisme is zodanig dat in perioden met een hogere behoefte van het gras meer vrijkomt. Onder koude weinig groei-zame omstandigheden wordt de meststof tegen uitspoeling beschermt, en blijft het milieu gespaard. Doordat deze korrelvormige meststof volledig oplosbaar is treden geen verliezen door maaien/vegen op.

De opbouw van een sportveld is gericht op een snelle waterafvoer. Het gevolg hiervan is een groter risico op uitspoeling van voedingsstoffen. Het zijn voornamelijk stikstof en kali die door hun goede mobiliteit makkelijk verloren gaan. Op sportpark 't Zand te Tilburg heeft Innoseeds monsters genomen van drainwater om een beeld te krijgen van het verlies aan nutriënten. Hieruit bleek de uitspoeling van kali nog groter te zijn dan van stikstof. Dit komt natuurlijk door een constant (beperkt) aanbod van stikstof aan de grasmat. Kali daarentegen wordt vaak in voorraad bemest. Een enkele (voorjaars)gift moet het hele jaar een goede beschikbaarheid garanderen. Flinkke regenbuien, zoals die ook dit jaar weer zijn gevallen, kunnen met gemak tot meer dan 30 kg extra kali-uitspoeling per veld leiden. De enige manier om na dergelijke extreme weersomstandigheden de juiste beslissing te nemen is op basis van een Spurway-bodemanalyse. Hiermee wordt precies in beeld gebracht hoeveel van de verschillende elementen nog beschikbaar is in de toplaag.

Bemesting op sportvelden is een delicaat spel, een combinatie van de juiste omstandigheden, voedingsstoffen en hoeveelheden. Het behoeft geen verduidelijking dat de nauwkeurigheid waarmee de strooier uiteindelijk de bemesting uitvoert het eindresultaat kan maken of breken. De strooier is natuurlijk de combinatie van een vakkundig medewerker en goed afgestelde apparatuur. Tezamen met een goed bemestingsadvies en dito meststoffen een flinke stap op weg naar een goed sportveld.

De auteur Eric Bals is werkzaam bij Innoseeds. Foto met dank aan C. Kolen, Tilburg.

